

Š i f r a k a n d i d a t a :

Državni izpitni center

M 2 2 2 1 0 3 1 1

JESENSKI IZPITNI ROK

SLOVENŠČINA

==== Izpitna pola 1 ====

Šolski esej (najmanj 600 besed)

Sreda, 24. avgust 2022 / 120 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivečno pero ali kemični svinčnik.

Priloga z izhodiščnim besedilom za razlagalni/interpretativni esej in konceptna lista so na perforiranih listih, ki jih kandidat pazljivo iztrga.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati naloge, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani).

Izpitna pola vsebuje navodila za razpravljalni in razlagalni/interpretativni esej. Esaj naj obsega najmanj 600 besed. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 50.

V preglednici zaznamujte izbrani esej z "x".

1.	2.

Pišite v izpitno polo z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**. Pišite čitljivo in skladno s pravopisnimi pravili, vendar ne samo z velikimi tiskanimi črkami. Če se zmotite, napačno besedo ali poved prečrtajte in jo zapišite na novo. Nečitljiv esej bo ocenjen z 0 točkami. Osnutek eseja pišite na konceptna lista. Osnutek se pri ocenjevanju ne upošteva.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 20 strani, od tega 1 prazno.

Konceptni list

Empty rectangular box for writing.

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Konceptni list

Konceptni list

Empty rectangular box for writing.

Priloga k izpitni poli 1 (M222-103-1-1)**Andrej Hieng: Čudežni Feliks (odlomek)**

Andrej Hieng: Čudežni Feliks. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2021. 155–157.

Nekaj pred večerjo je prišla v salon Heda. Pod pazduho je imela dva albuma, svoje znamke. Prižgala je lestenec; bilo je, kot da se s tem opogumlja. Oblečena je bila v široko urezano krilo kremne barve pa v svileno bluzo z irisi. Risba irisov je tajila njeno obilnost. Lase je imela pritrjene vrh glave, prvokrat, kar je bratranec pomnil, je bila obuta v salonarje s polovično peto.

Hitro je stopila k njemu in mu pomolila album. Rekla je, da ne bo več zbirala znamk; med temi je nekaj izjemnih eksemplarjev; samo njemu jih da; bila je odločna, gosta, rdečelična.

Feliks se je seveda branil. Ko je dejala, da bo znamke v primeru njegove odklonitve pač vrgla proč, se je začel gostobesedno zahvaljevati. Tedaj je Heda opazila, kako je bled in iz tira. Vprašala ga je, kaj je z njim.

– Pravi utopljenec si!

Nasmehnil se je in pogledal v park, kot da potrebuje njegov duh odprt prostor, sploh naravo. Večerilo se je, mili dežek se je v mraku zgostil, kdaj pa kdaj je kakšna kaplja udarila ob šipo.

Povedal ji je, da je dobil očeta.

– Kakšnega očeta? Kdaj? Kako?

– Judovskega očeta. Po telefonu, moderno in elegantno in zgoščeno.

Skomignila je z rameni: Ne razumem!

– Tudi jaz še ne docela. Samo v obrisih.

Oklevaje je pripomnila, da je rekel, da je nezakonski. In celo večkrat se je špasal s tem.

– Nezakonski, točno! Ampak, punčka, nezakonski imajo tudi očete, če ni drugače pa judovske.

– Sita sem takih skrivalnic! Povej, kar imaš povedati!

Zdaj je bila jezna; za njeno jezo in za njeno osornostjo je seveda čutil ljubezen, ki bi se ji rad izognil.

Povedal ji je o telefonskem klicu iz Bukarešte. Čeprav je vse pomnil, je bilo težko obnoviti. (Pavperizacija, Sofia, škandal, frajlica draga, signorina, che cosa fà, doktor Sušić, poor mother, meine Schuld, verfluchte Postdirektion, Theo Hirsch, dein Vater ...)

Heda je napela ušesa.

– Hirsch? Theo Hirsch? je vprašala in začela tuhtati. Potem: Oh, poznam!

Feliks se je na moč začudil, kako da naj bi debeluška poznala njegovega očeta, zahihital se je in zmajal z glavo; ona je nato pojasnila:

– Ko sem bila v internatu, so nas včasih gnali na koncerte. Vedeli smo, kdo bo nastopal, bilo je napovedano, seveda, tudi plakati so viseli po Gradcu: Theo Hirsch spielt das Konzert für Violine und Orchester in D-dur, opus 35 von Peter Tschaikowsky. Splošno mnenje, da je za solista selten schwer. No, navsezadnje je bilo odpovedano. Vsi so govorili: bojkot!

Pokimal je, razume.

– Začelo se je ...

– Kako?

– Nič! Nadaljuj!

– Videla sem ga, neka sošolka mi ga je pokazala. Stali sva na drugi strani ulice, ko so ga ravno metal iz hotela. Prijateljica je rekla: To je tisti Hirsch! Debelušen boy je visel na vratih in se mu smejal, Hirschu. Sam je moral nositi dva kovčka in škatlo za violino. Hlače so mu lezle pod pas, hlačnice so mu pri gležnjih napravljale harmonike. Šele peti taksi je bil pri volji, da ustavi, in ga je odpeljal na postajo.

– Kakšen je?

– Ga res še nikoli nisi videl?

– Zakaj bi ti lagal?

– Nič večji ni od tebe. Iste podlasičje oči ima. Prav dobro se spominjam: kar streljal je z

OBRNITE LIST.

njimi čez ulico in po ulici proti kolodvoru. Ne, očal ne nosi, lasje mu štrlijo kvišku, drobno nakodrani ... Zelo se mi zdi čudno, da sploh nisi vedel zanj! Sem te prav razumela? Zakaj nisi vprašal mame, ki je bila, kot se reče, kompetentna? O, bedak! Koštrun! Bacek! In če pomislim, kakšna radovedna beštja si! Beseda vendar ni konj, in večina ljudi ima očeta!

Ni takoj odgovoril: na misel so mu prišle zasople in zmerom nekako meandrasto zvite debate ob pozni uri, pri dnu noči in na robu mamine postelje, dvoumnosti in izmikanja, kadar je omenil, da sta sama, obudila se mu je tesnoba, ki mu jo je tedaj povzročal mamin vstran zasukani pogled, spomnil se je želje, da bi se seznanil z resnico o davni posteljni telovadbi – megljeni, ampak žgoči prividi – in spomnil se je tudi, kako goreče si je hkrati želel, da bi se tej resnici nekako ognil.

– Ne znam ti odgovoriti, je dejal potem. Brigati se moramo za sedanjost. In za sedanjost je značilno, da je moj neznani oče, kot kaže, na begu. Znameniti opus petintrideset hodi z njim, skupaj bežita. Tudi jaz bom moral, ko se izve, kako je z mano. Die jüdische Frage ist sozusagen reif.

Gledala ga je, kot da ji je pokazal hišnega strahu.

– Kaj govoriš?! Zaradi tistega bojkota v Gradcu?!

– Nobenega časopisa ne prebereš, se ji je posmehnil. Na radiu poslušaj Zarah Leander in Tina Rossija. Premalo, da bi kaj vedela o svetu.

Gledala sta se. Heda je nekaj trenutkov iskala besedo.

– Saj ti si vendar samo napol ... je potem vzkliknila, a se je sredi stavka ugriznila v jezik. Oprosti! Oprosti!

Zgrabila ga je za zapestje; rdečico na obrazu so prebile znojne kapljice; gledala ga je s široko razprtimi očmi, ki so se vlažile: ponujala mu je dušo.

– Kamor boš šel ti, bom šla še jaz! je dejala hripavo in neodjenljivo. Saj vendar veš!

1. RAZPRAVLJALNI ESEJ

Izberite eno od možnosti.

ŽIVLJENJSKO POTOVANJE NASLOVNIH KNJIŽEVNIH OSEB V ROMANIH *ČUDEŽNI FELIKS* IN *VELIKI GATSBY*

Označite naslovni književni osebi in pojasnite, kako ju opredeljujeta pridevnika *čudežni* in *veliki*. Primerjajte področja njunega razvoja v romanih. Ali ste taka konca njunih zgodb glede na njun razvoj ali druge dogodke v romanu pričakovali? Svoj odgovor utemeljite. Pojasnite, kaj vam romana sporočata s svojima zaključkoma. Zaključek katerega romana je za vas prepričljivejši in zakaj?

Pazite na jezik, zgradbo in slog svojega pisanja.
Esej naj obsega najmanj 600 besed.

ALI

FELIKSOVO ŽIVLJENJSKO POTOVANJE

Pojasnite, kako je Feliksov prihod spremenil odnose v graščini in kako je Feliks v novem okolju odkrival svojo identiteto. Predstavite književno osebo, ki je po vašem mnenju najbolj izoblikovala Feliksov pogled na lastno identiteto, in razložite njen vpliv. Presodite, ali je izbrana književna oseba vplivala na Feliksovo končno odločitev za odhod. Primerjajte konec romana *Čudežni Feliks* s koncem poljubnega književnega dela, obravnavanega pri pouku slovenščine, in presodite, kateri konec je za vas prepričljivejši.

Pazite na jezik, zgradbo in slog svojega pisanja.
Esej naj obsega najmanj 600 besed.

2. RAZLAGALNI/INTERPRETATIVNI ESEJ

Andrej Hieng: *Čudežni Feliks* (odlomek)

Andrej Hieng: *Čudežni Feliks*. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2021. 155–157.

Pojasnite, kateri dogodki so sprožili pogovor med Feliksom in Hedo. Primerjajte Feliksovo in Hedino telesno in duševno podobo v odlomku. Pojasnite, zakaj je odlomek dramatičen ter kako dramatičnost soustvarjajo jezikovna in slogovna sredstva. Opredelite se do Feliksovega in Hedinega medsebojnega odnosa v odlomku ter komentirajte Hedine besede na koncu odlomka.

Pazite na jezik, zgradbo in slog svojega pisanja.
Esej naj obsega najmanj 600 besed.

M 2 2 2 1 0 3 1 1 1 2

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Lined writing area for text entry

